

Viastrý, Lestov

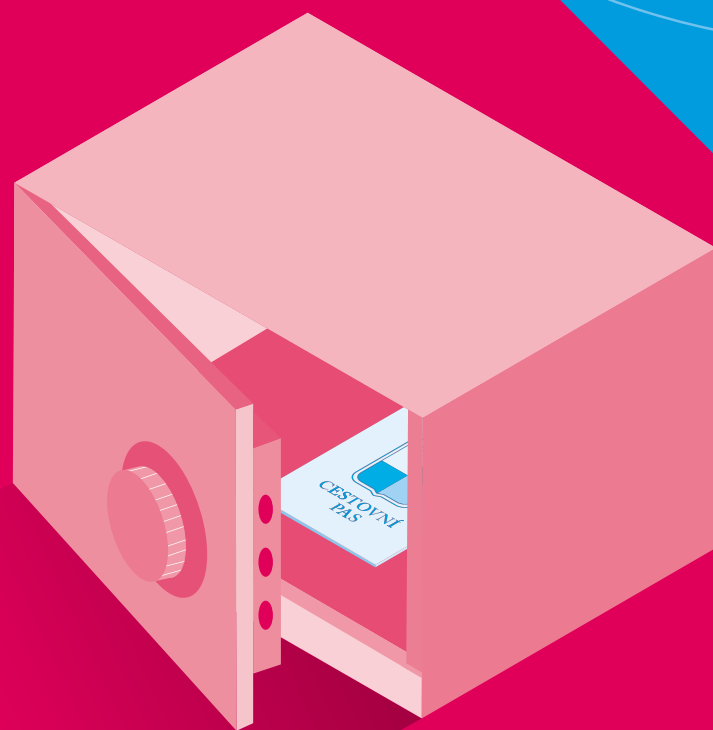

2*16

BOŽENA JIRKŮ
EAST SIDE GALLERY
DAWSON CITY
SVRATKA

Doma jsem na věci opatrný,
ale na dovolené ....

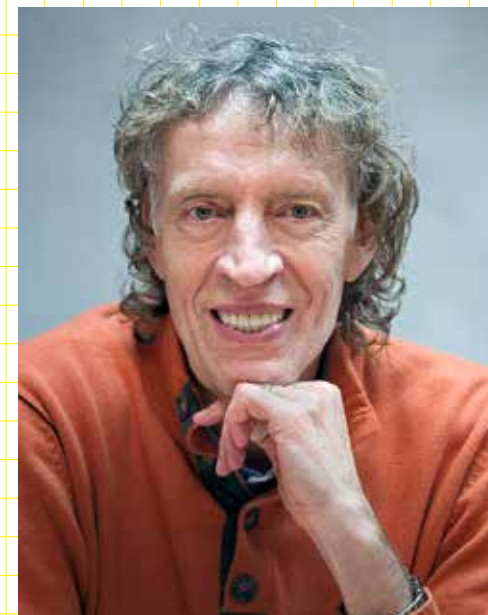
Paradox? Proto jsme tu my.

Cestovní pojištění
bez limitů

Allianz

na začátek

Stanislav Bernard
spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

Mé sloupky většinou bývají pozitivní, optimistické. Tentokrát je tomu jinak, takže pokud si nechcete kazit náladu, možná ho ani nečtete. Chci se teď zamyslet nad několika věcmi. Píše se rok 2016. Od konce finanční krize uplynulo pouhých pět let. Zjednodušeně řečeno, vznikla nenažranost amerických investičních bank, které prodávaly bobky zabalené v dárkovém balení, převázané růžovou stužkou, do celého světa. Byly to finanční deriváty, které ve své době popíraly veškerá bankovní pravidla. Ke zlatým pravidlům patřovalo to, že bankéř musí svého klienta dobře znát, musí si umět spočítat, jestli bude schopný splácet své úvěry. Nemůžete například půjčovat lidem, u kterých je víceméně předem jasné, že nedokážou své hypotéky splatit, což se ještě předtím v Americe dělo běžně. Dneska je po krizi a všichni si oddychli. Ekonomika roste, benzín je na velmi nízkých cenách, na první pohled je všechno v pořádku.

Ale v minulosti vždy, když rostla ekonomika, rostly i úroky. Nyní jsou však na minimu, dokonce naše centrální banka uvažuje o úrocích záporných. To je historicky nová situace, jakou jsme dosud nepoznali. Další podstatnou věcí je, že akcie i dluhopisy produkují ztráty. To v minulosti také nebylo, když akcie klesaly, dluhopisy rostly. Jsou to víc než varovné signály. Totéž platí i pro ceny ropy, je příjemné mít levný benzín, ale hrozí, že největší světoví producenti, jejichž státní rozpočty jsou na příjmech z ropy závislé, se dostanou do velkých potíží. Týká se to třeba Ruska nebo Venezuely, ale i řady dalších států, které mohou rychle zkrachovat. Prakticky celý „vyspělý“ svět je nyní totálně předlužený. Obávám se, že nám hrozí celosvětová krize neznámého druhu. Viník je znám. Je to především ztráta základních instinktů, státní hlav do písku a nesmyslný pocit, že máme právo mít se nepřetržitě dobře. Toto naše „právo“ nám měly zařídit centrální banky předních světových velmocí, které si myslely, že zvítězí nad ekonomickými pravidly tím, že začnou „donekonečna“ chrlit nové peníze, jejichž skutečná hodnota se zdaleka nerovná ani ceně papíru, který by byl potřebný k jejich vytištění. Velmi, velmi rád bych se pletl, třeba se s tím vším, co jsem uvedl, světová ekonomika nějakým zázrakem vyrovná. Ale upřímně řečeno, nevidím pro to prostor.

Držte se!

vlastní cestou 2¹⁶

duben – květen – červen

editor
Boris Dočekal
redakce
Stanislav Bernard
Zdeněk Mikulášek
Markéta Navrátilová
design
Štěpán Malovec
jazyková poradkyně
Věra Bláhová
tisk
Indigoprint, s. r. o.
vydavatel
Rodinný pivovar Bernard, a. s.

Magazín Vlastní cestou vychází čtvrtletně. Chcete-li jej dostávat do poštovní schránky, navštivte www.bernard.cz (hlavní menu > Magazín Vlastní cestou). Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz

Magazín Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14164.

foto na obálce > East Side Gallery / Berlín / Markéta Navrátilová

obsah

04 – Učili jsme tuhle zemi charitě rozhovor s ředitelkou Nadace Charty 77 Boženou Jirků	28 – Jaro v Dawson City komiks
10 – Rekonstrukce povídka Emila Hakla	30 – Kouč musí mít rád lidi rozhovor s Larisou Francírkovou
16 – Postaveno v horách lahůdka ze světa architektury	33 – Zdání klame fejeton Bedřicha Solanského
20 – East Side Gallery fotoreportáž	34 – Lidé a lidičky reportáž
26 – Z pivovaru novinky a informace	38 – Svratka Vysočina a okolí

www.bernard.cz

Učili jsme tuhle zemi charitě

řeká ředitelka Nadace Charty 77
Božena Jirků

My jsme asi největší česká nadace, máme určité renomé, které nám samozřejmě pomáhá. Ročně seženeme a rozdělíme zhruba šedesát milionů korun.

▼ Co vás zlákal vydat se na pole charity?

Při práci jsem se v roce 1991 setkala s Františkem Janouchem, který mi později nabídl, abych se podílela na činnosti Nadace Charty 77. Lákalo mě, že jsem o tom vlastně nic nevěděla. Můj první úkol v nadaci bylo Konto Míša a tehle projekt zaznamenal až nečekaně velký úspěch u dárců. Dneska říkám, že jsme tuhle zemi učili s Janouchem charitě. Copak v roce 1992 nebo 1993 věděl v této zemi někdo něco o nadacích? Konto Míša byla vlastně první celonárodní sbírka a nám se podařilo během jednoho roku sehnat sto milionů korun. To zní dnes neuvěřitelně. V té době tady bylo jen pár nadací, až postupně jich vzniklo více než šest set. Každý si mohl doma v pokoji založit nadaci a žádat peníze od stejného ředitele jako my. Pravidla neexistovala.

Panuje mezi nadacemi konkurenční boj nebo alespoň určitá revnivost? Všechny totiž loví ve stejných vodách.

Myslím, že určitě panuje, ale já to nějak necítím. My patříme mezi největší české nadace, máme určité renomé, které nám samozřejmě pomáhá. Ročně seženeme a rozdělíme šedesát milionů korun. Já na druhé nadace nežárlím, žárlím jenom na jejich dobré nápady.

Zmínila jste šedesát milionů, jak velký podíl z toho dáte dohromady od drobných dárců a od těch velkých firemních?

Rozdělím to na třetiny. Zhruba dvacet milionů tvoří Konto Bariéry, to jsou drobní dárci, dvacet jsou firemní fondy, my děláme charitu za třináct firem, ty firmy nám dají peníze a společně rozhodujeme o jejich využití. Dvacet milionů máme od velkých sponzorů.

Jaké jsou vaše stěžejní projekty?

Máme jich čtyřicet, my jsme taková chobotnice, a všechny projekty považuji za důležité. Ten hlavní a největší je samozřejmě Konto Bariéry a z něj vychází to ostatní – třeba Sport bez bariér, Počítače proti bariérám nebo Nový start, který jsme vymysleli před pár lety a je určený lidem, kteří se čerstvě zraní.

Můžete ještě něco víc říct o Kontu Bariéry?

Tímto projektem vracíme lidi do normálního života, má celkem 40 tisíc individuálních malých dárců, kteří každý měsíc posílají malou částku. Začínali jsme dvacetikorunou měsíčně, takových dárců je pořád hodně, ale někteří posílají stovku, pětistovku... Když jsme zakládali Konto Bariéry, tak mi František Janouch říkal – Boženko, vždyť tady žádní handicapovaní nejsou, a oni na ulicích fakt nebyli. Města byla bariérová, lidé

s postižením bydleli ve čtvrtém patře bez výtahu, dneska pro ně úřad vybuduje výtah nebo plošinu.

Vy máte, abych tak řekl, koncové klienty, jednotlivce, přispíváte i jiným nadacím?

Nadacím určitě ne, ty si musejí peníze sehnat samy. Ale přispíváme desítkám, stovkám neziskových organizací po celé republice, které poskytují služby lidem. Nadace je od toho, aby sehnala peníze a správným způsobem je využila. My podpoříme každého, kdo nás požádá a kdo splňuje naše nastavená kritéria.

Nemáte pocit, že někdy nadace suplují stát, který nedělá, co by dělat měl?

Nemám. Tenhle stát dává na sociální účely spoustu peněz. Je to absolutně největší „donátor“. My jsme od toho, abychom pomáhali tam, kdy ty kolonky státu nestačí, kde jsou moc přísné. I my všechny žádosti prověřujeme, ale i přes přísné podmínky, které každý žadatel musí splnit, u nás většina uspěje. Ověřujeme si údaje, ale neděste se, nechceme nic nepřekonatelného a nesplnitelného. Pořádek musí být.

Vybavíte si jeden, dva, tři příběhy lidí, kterým jste pomohli?

To jsou desítky lidí, každý měsíc podpoříme sto dvacet žadatelů. Já nechodím do práce proto, abych musela lidem říkat – my už nemáme peníze, napište nám za měsíc nebo za rok. My pomůžeme každému. Samozřejmě znám některé lidi od malička, vždyť Konto Bariéry je tu 23 let, někteří vystudovali díky našemu stipendiu, pak si našli zaměstnání. Osobně znám těch případů hodně.

Máte nějaké vlastní aktivity, kterými získáváte peníze? Třeba benefiční koncerty...

To je samozřejmě. Každý rok děláme benefiční koncert v České televizi. Zatím pořád nejsem úplně spokojená s tím, jak vypadá, ale děláme ho už pět let. Pořádáme aukce výtvarných děl, letos už po třinácté. Přes čtyři sta výtvarníků nám dá svoje díla a my je vydražíme třeba za pět milionů a z toho podporujeme naše stipendisty. Prodáváme trička, nosy, vánoční pohlednice... Rozhodně nesedíme a nečekáme jen na to, až nám někdo přispěje.

Máte pocit, že čeští milionáři a miliardáři mají větší sociální citění, než tomu bývalo v dobách, kdy jste začínali?

Já nevím, ale musím říct, že dnes se mi charita dělá snáz. Se zkušenostmi a znalostmi, které mám. Já říkám – dneska dělat charitu je brnkačka, ale není to tak úplně pravda. S tím objemem peněz, které každý rok získáme, je potom možná stejně těžké, nebo ještě těžší ty peníze správně využít, rozdělit. Garantovat dárcům, že peníze dojdou tam, kam dojít mají. Že z nich nežijí nadace. A přitom i ta „žít“ musí.

Kolik procent jde na nadační režijní výdaje, jako jsou třeba platy?

Peníze, které získáváme, jsou přímo určeny na charitu. Nám pak někdo musí dát dar na provoz nadace. Ty peníze jsou oddělené, jedny na charitu, jedny na provoz nadace, a nedají se míchat. My máme docela velký majetek, jako všechny velké nadace jsme dostali peníze od státu z nadačního investičního fondu. Máme díky tomu zaregistrovaný majetek v hodnotě sedmdesáti šesti milionů, se kterým nemůžeme hýbat, ale výnos z něj používáme právě na chod nadace. Bohužel výnosy v bankách jsou dneska zanedbatelné. Ve vlastní charitě máme peněz dost. Ze zákona můžeme třeba z veřejné sbírky, a to je právě Konto Bariéry, využít na provoz pět procent a to by nám rozhodně nestačilo. Peníze potřebujete na propagaci, na tisk letáků a podobně, to je také režie. Stejně jako telefony, platy zaměstnanců. Nebo třeba necháme vyrobit sto tisíc nosů, které prodáme za pět milionů. Ale na začátku musíme mít sedm set tisíc na jejich výrobu. Není jednoduché řídit nadaci. Ale ptal jste se na procento. Režie po celá léta nepřekračuje osm devět procent.

Stává se někdy, že lidi na vás dělají podrazy, že žádají o peníze a ve skutečnosti na ně nemají nárok, respektive nespňují podmínky?

Máme dva takové žadatele, kteří nikdy nesplní naše podmínky a pořád to budou zkoušet. U nás i v jiných nadacích. Stane se někdy i to, že člověk na to samé požádá dvě nadace, což samozřejmě není v pořádku. Nikdy neposíláme předem peníze na účet, ale proplácíme faktury za pomůcky, za asistenci, za bezbariérové úpravy a další a další. To opravdu dodržujeme z prostého důvodu, máme jasnou kontrolu využití peněz. Něco jiného jsou stipendia, která platíme studentům každý měsíc – dva až čtyři tisíce. Těm posíláme peníze na účet. Jsou určeny na jejich náklady.

B. J. – únor 2016

Kontrolujeme ale, zda je to opravdu účet studenta a ne třeba rodičů.

Máte nějaký projekt, který byste už delší dobu chtěla uskutečnit, ale z různých důvodů se to zatím nepodařilo?

To myslím ani nemáme. Ale vlastně jeden, který tu už osm let krouží ve vzduchu a zatím se nám ho nepodařilo realizovat, máme. Ale nakonec se to uskuteční. Říkáme mu Dům čtyř múz. Měl by to být domov pro seniory herce, zpěváky a další umělce. Chceme ho udělat ho jako vzorový projekt, který by si pak jednotlivé kraje nebo města dělaly samy, podle svých podmínek a potřeb.

Na čem to vázne?

Na různých věcech. Dlouho jsme jednali s Prahou 4, kde jsme měli zájem o zchátralý Dominikánský branický pivovar. Nepovedlo se, chátrá dál. Teď máme podepsané memorandum s Prahou 6, kde jsou tři prázdné domy na Kulaťáku. Ale vyměnilo se zastupitelstvo, které má jiný názor. Tak nevím, jestli se to v Dejvicích povede.

Jak moc činnost nadace poznamenala hospodářská krize před několika lety?

Moc ne, vlastně od roku 2008 pořád rosteme. Možná krizi pocítily malé nadace. My ne. Přitom bych řekla, že jsme nic nedělali jinak než dříve, a najednou jsme byli ze třiceti milionů na šedesáti. Já se ráda podělím o to, jak se to dělá, nemám s tím problém.

My zásadně nevybíráme peníze na ulici. Nemám to ráda. Ale rozesílám adresné zásilky, takzvaný direct mail. Rozešleme sto tisíc dopisů na vybrané adresy, má to svoje pravidla, ale funguje to. Takhle jsme získali dalších dvacet sedm tisíc dárců. Když se na ně obrátíme s dopisem, s konkrétním příběhem, peníze pošlou. To pro nás dělá agentura, kterou samozřejmě musíme zaplatit. Ale musí se to dělat rozumně. Nám to přináší hodně peněz, Pozor ale. Existují organizace, které udělají stotisícový direct mail, a pak ho čtyři roky splácejí. Já všem říkám – zkuste to, ale nedělejte to jako my. My si to můžeme dovolit, jsme silní, máme dobré jméno. Vyzkoušejte nejdřív pět tisíc adres a uvidíte. Když uspějete, zkuste deset tisíc. To je taky cesta k penězům na dobrou věc a nemusíte je vybírat na ulici.

Co byste řekla o projektu Sensen – Senzační senioři?

Je potřeba měnit povědomí téhle společnosti o seniorech. Za chvíli nás budou tři miliony. Já vždycky říkám, když to vy mladí nevezmete na vědomí, tak tyhle lidi budou sedět doma za oknem, jíst prášky a chodit k doktorovi. Máme sto klubů seniorů po celé republice se spoustou aktivních lidí, kteří nesejí jenom doma a nečekají, až umřou. Co ty kluby dělají? Vymyslíme projekt – Sensen Café. V jeho rámci děláme besedy na nejruznější témata. Třeba jsme udělali cyklus večerů v historickém televizním studiu,

BOŽENA JIRKŮ
*1947

Vystudovala Fakultu žurnalistiky Univerzity Karlovy. Pracovala v Československé televizi, kde několik let uváděla pořad Nad dopisy diváků a šéfovala dopisovému oddělení. Po narození druhého syna pracovala od roku 1990 v redakci publicistiky a dokumentaristiky. Byla redaktorkou pořadů Vysílá studio Jezerka, Zadáno pro ženy a Sondy. Od roku 1992 působí v Nadaci Charty 77 – Konto Bariéry, od roku 2002 je ředitelkou nadace.

www.kontobariery.cz
číslo účtu Konta Bariéry: 17111444/5500

keré je součástí expozice Národního technického muzea. Proběhne beseda s bývalými televizními techniky, redaktory a potom si naši senioři vyzkoušejí práci všech profesí, zjistí, co je to klíčování ve studiu, postaví se za kameru i před ní, natočí si nějakou zdravici. Muzeem na Letné už prošly kluby z pěti míst v celé republice a další přijdou na řadu. Nebo se zabýváme digitální fotografií, senioři projdou kurzem, vše se naučí a uspořádají výstavu svých fotek ve svém městě. Témat je spousta a senioři se svými neuvěřitelně baví.

Já bych se teď vrátil o řadu let zpátky, kdy jste v Československé televizi uváděla pořad Nad dopisy diváků. Jak dlouho jste ho dělala?

Od roku 1973 do roku 1978 a jsem překvapena, že lidé si to pořád pamatují.

Jak to tenkrát probíhalo? Měla jste předem dané mantinely, ve kterých jste se musela pohybovat? Třeba některé dopisy vůbec nezmiňovat.

Víte, já jsem pořád stejná. Tenkrát jsem byla vedoucí dopisového oddělení. Ale já jsem se opravdu nikdy, a to říkám pravdu, aniž bych se chtěla vydávat za nějakého disidenta, nějakých mantinelů nadržela. Takže průšvihy byly. Do nadace jsem přišla s chutí dělat něco nového, co jsme popravdě neuměla. Musela jsem se seznámit a naučit pracovat s lidmi, se kterými jsem neměla šanci se do té doby potkat. A oni mě do nadace přijali, adoptovali si mě a měli mě rádi.

Snad to není nafoukané. Já myslím, že ne. Já jsem vlastně s Františkem Janouchem tu původně disidentskou nadací zachránila. On a další museli souhlasit s tím, že ji přeměníme na „lidovou“ nadaci, doslova do písmene. Není tu žádná druhá nadace s desítkami podporovatelů, jako je ta naše. Povedlo se to, bylo to podle mě šťastné rozhodnutí. Já snadno navazuju kontakty, snadno se s lidmi seznamuju, jsem prostě vřelá. Jeden malý příklad za všechny. Je to už pár let, kdy za mnou přišel Janouch s tím, že by chtěl vydat knížku o jednom česko-slovensko-židovském malíři, který žil potom léta ve Švédsku. Kde na to vzít peníze, zeptal se? Napadla mě Skanska, to je přece švédská firma, ale nikoho jsem tam neznala. Tak jsem tam zavolala, vylíčila situaci a další den nás generální ředitel pozval na snídani a na knížce jsme se domluvili. Vyšla! Takhle pracuju já, stále.

Ale vždycky to takhle snadno asi nejde.
(úsměv) Ale ano.

Trochu jsme zamluvili ten pořad Nad dopisy diváků, musela jste hodně používat vnitřní cenzuru?

Nebudu říkat, že jsme ji v televizi nepoužívali. Ale já jsem se opravdu nebála. Měla jsem nad sebou náměstka a byli jsme docela přátelé. Ale to neznamenal, že mi něco prošlo. Vy, kdo si tu dobu pamatujete, tak víte, o čem mluvím, vnoučata mi to už nevěří. My jsme dělali také pořad Dostaveníčko s přáteli. Jeli jsme třeba se štábem a s Janou

Klusákovou, která byla redaktorkou v rádiu, do Ruska. Ona místní kulturní prostředí dobře znala. Natáčeli jsme tam tenkrát jenom s lidmi, kteří byli v nemilosti – dramatik, malíř, historik. Pořad byl skvělý, průšvih po odvysílání ale velký. To bylo v roce 1985-86, kdy začínala perestrojka. My jsme si všichni mysleli, že změní něco i tady. Pořád jsme všichni čekali, že se něco stane, a ono se nestalo nic.

Přátelila jste se s Olgou Havlovou – jaká byla?

Přátelila? To by bylo silné slovo. Měla jsem ji moc ráda a myslím, že i ona uměla ocenit to, co dělám v nadaci, a nejdou mi to říct. Hodně jsem se od ní učila. Byla to žena, která uměla být uzavřená, přísná, až nepřístupná. Když jsem ale přišla na nějaké společné setkání s klienty, o které jsme se starali jak my, tak Výbor dobré vůle, byla to úplně jiná Olga. Úžasná, přátelská, plná citu a pochopení pro každého člověka, každý problém, každé postižení. Hodně podporovala naši sbírku na zakoupení Leksellova gama nože – Konto Míša, sama s Františkem Janouchem i slavnostní provoz zahajovala. Paradoxem bylo, že když vážně onemocněla, byla i na Gama noži ošetřována, už jí to ale bohužel nepomohlo. Mám jedno krásné ocenění od Výboru dobré vůle, které mi Olgu Havlovou bude připomínat do smrti. Malé srdíčko z českého granátu. Je krásné a skromné, jako byla ona. Občas si ho dám do klopky pěkného saka a vzpomenu si na paní Olgu.

informační systém

www.KaratSoftware.com

EMIL HAKL

Rekonstrukce

Půl šesté ráno. V ulici bouchají dveře aut, Anička pravidelně oddechuje. Najednou její drobná ruka vjede pod tvou peřinu. Položí ti ji na břicho, pak sklouzne na pohlaví. Tiše a vytrvale ho žmoulá, laská. Děláš, že spíš. Kdyby ses uvolnil, šlo by všechno hladce, bum, bác. Jenže to právě neumíš.

Po marnosti naplněné půlhodině dáš Aničce pusku, odvalíš se, vstaneš, otevřeš dveře ložnice, zavřeš. Při čistění zubů v tobě skřípá srdce usedavou lítostí. Běž tam a něco udělej, velí rozum. Vem jí do náruče, obejmí, snaž se.

Koupelna je zasraná, z pračky táhne hniloba.

Vracíš se do postele. Zpod peřiny tě pozoruje tvář bez úsměvu. Rozdíl mezi ukojenou a neukojenou samicí, říkáš si. V druhém případě se budí do nového dne zamračená, odmítavá, napučená bytost. Kvůli tobě, idiote. Přitom je hezká, chytrá, máš jí rád, bzučí mozek. Líbí se ti, jsi s ní rád! Udělej něco!

Ležíte vedle sebe. Minuty se sunou tichem jako obrovité prázdné pytle. Vstaneš, jdeš do kuchyně. Stavíš vodu na čaj, neúčelně posouváš po stole předměty, zapínáš počítač. Zíráš před sebe.

Anička vstoupí.
„Chceš čaj, kafe, vodu, vajíčko, rajče, bagetu?“ ptáš se.
„Stačí čaj, za chvíli běžím do toho institutu se studentama na film,“ říká vesele, ale ta veselost je na hraně.

Její zvláštní, přitažlivá, bez brýlí otevřená, čistá, bezbranná tvář na tebe nehybně hledí.

Srkáte přeslazený čaj. Ranní slunce nepříjemně praží do okna. Vzduchem putují zrnka prachu.

„Máš nohy jako čáp,“ povídá.
„Ty jako blátotlačka.“

„Jasně, mám nohy jako blátotlačka, mlčím, jsem nudná, jsem alkoholička, co eště?“

„Aničko, prosimtě...“
„Ále, to máš fuk, já jdu,“ zatřepe se jí v hlase zoufalá nitka.

Hledí na tebe vlhkýma očima. Je utahaná, uvláčená přednáškami, kondicemi, zájezdy se žactvem.

Máš ji rád jako žádnou předtím. Udělej něco, řve to v tobě. Poslední šance!

Ticho ti utahuje kolem hlavy železnou obruč. Anička kouká a kouká. Tím svým pohledem. Chtěla by něco říct a ví, že to neřekne.

Nesneseš to ticho. Otočíš se na židli, odpovídáš na včerejší maily. Vážená paní Wassebaumová – ne. Milá paní Wassermanová, vůbec nevím, o co jde. Pokud se mnou o tom paní Kulíková mluvila, muselo to být někdy hluboko loni a neslibili jsme si nic konkrétního. Nevím tedy ani, kde a kdy má Vámi zmíněná akce

proběhnout. Jaké Vámi – v éře malých písmen. Nietzscheho jsme spolu nepásli. ...kde a kdy má Vámi zmíněná akce proběhnout.

Z koupelny zní hučení naplno puštěné vody. Osm, dvanáct, pětadvacet minut. Co tam sakra dělá, prská v tobě vzteklá, zkyslá, nespravedlivá část tvé bytosti. Co provádíš? Trochu vody na vysprchování prosím nechat! Áááá – jenom TROCHU VLAŽNÝ VODY! PŮL HODINY to nechat TĚCT!!!

V bojleru se ozývá dunivé tukání. Což dělá, když teče horká bez podpory studené. Vařící voda! Co s ní provádíš!

Najednou utrum. Ticho. Konečně zavřela baterii. Utírá se, štrachá vedle v pokoji, sbírá svršky.

Sedíš v kuchyni, posloucháš, jak se obléká. Áááákr, křičí straky na dvoře. Dělej něcoooo!

„Tak já jdu,“ kuňkne Anča z předsíně.

„Máš všechno?“ voláš zbůhdarma, „klíče, mobil?“

„Jo.“

„Kdy se uvidíme?“ pokračuješ v autodafé.

„Doufám, že brzo. Doprovázet mě nemusíš, spěchám, čau.“

Milá paní Wasserbaumová, promiňte, už si vzpomínám – hovořil o tom se mnou... Samozřejmě bych rád, ale bohužel...

Odstrčíš klávesnici, naliješ si víno, co zbylo v lahvi od včerejška. Vypiješ ho, jdeš se oholit.

Třeštíš oči na vydrhnutou vanu, umyvadlo, kachlíky. Po šlemu, přiboulinách, plísni ve spárách ani památky.

Máš před očima fakt, že ti za tři čtvrtě hodiny stihla vygruntovat koupelnu. Jen tak, beze slova.

Mluvili jste o tom mockrát – že umyjete okna, koupelnu, případně vymalujete. Navrhovala to ona, tys jen bodře přikyvoval.

Obuješ se, vyběhneš na ulici, jestli ji neuvidíš odcházet. Popeláři, dodávky, babky venčící čokly. Aniččina drobná figura v retro utíkáčku, který jí pravidelně haníváš, ač ho má tak ráda, nikde.

Zkusíš telefon.
„Jsem v metru,“ hlásí.
„Prosimtě, Aničko, cos to provedla s koupelnou?“

„Umyla jsem jí.“
„Prosimtě – proboha! Jak já si to...“
„Nepřeháněj – prostě to už chtělo. Vjíždím do tunelu. Pusku!“

Při návratu do domu si všimneš tištěného papíru v chodbě: Vázení nájemníci, od pondělí 22. 6. od 11:00 bude v domě probíhat hloubková rekonstrukce dlažby na podestách chodeb. Prosíme, abyste odstranili závadné předměty – obuv, rohožky, květiny apod., které by mohly překážet v práci. Také vás žádáme o toleranci k nepříjemnostem (hluk a prach), které vám bude akce působit. Děkujeme a věříme, že nepříjemnosti vyváží lepší vzhled interiéru domu.

Za spolujeditele
Ing. Kramous Jr.

To přesně scházelo, syčíš – rozjet barák v červenci, v největších vedrech. Od pondělka do pátku denně u počítače uprostřed prachu, bordelu, ve třiceti nad nulou, s ucpávkami v uších. Den po dni, týden po týdnu. Bez možnosti vyvětrat. Kolkolem vířící vápno, střepy, mour.

Sedíš s mobilem v ruce, píšeš: Promiň, že vytvářím takový tlaky, jsem prostě vystresovanej. Blbost – mažeš, píšeš: Moc se omlouvám, jsem jenom utahanej, čtrnáct dní v kuse řeším cizí průsery. Mažeš, píšeš: Jsem prostě kretén, ale mám tě rád víc, než... Mažeš, píšeš: Milá Aničko, seš nejlepší ženská, jakou jsem kdy poznal...

Mažeš. Pět minut sedíš a koukáš na zprávu: Milá Aničko.

Přístroj v tvé ruce se zatřepetá. Volá Tonda: „Ahoj, ahoj – neruším? Já jenom, jestli platí ten dnešek. Venčení Agáty, pak párek U Parlamentu... Perfekt! Budu ve dvě v Norský před ordinací, objednáme na druhou tágo.“

„Budu tam přesně.“

„Budu se těšit. Povožíme jí, dáme řeč a zajedeme na davelskéj páreček. Já eště dneska nejed.“

„Ani já. Za chvíli jsem tam.“
„Perfekt!“

kopnout z voleje, a pokud má člověk zdravé srdce, koktejl zabere ve vteřině. První vymete z mozku veškeré trable, druhý je tam vrátí, takže je nutné dát si nejméně tři a svěřit se do rukou osudu.

Ve dveřích se zjeví Denisa. Kolegyně, bývalá šéfká, skvělá ženská, klasická barová moucha.

„Tak si představ, Marčelíno, že tady Honzíkovi vydrhla jeho slečna koupelnu!“

„Nech ho, ať to řekne von.“

Je novinářka, chce mít všechno z první ruky. Vysypeš ze sebe historku, dopouštíš se drobných odchylek, hyperbol. Na druhou stranu přiznáš erotickou neschopnost.

„To je docela smutný,“ podotkne Denisa.

„Je.“

„Vodkad je?“

„Rožnov pod Radhoštěm.“

„Tolik jí je?“

„Jednačtyřicet.“

„A tobě?“

„Pětapade.“

V kapse hrčí telefon. Jdeš ven. Maně ti přijde na mysl, jak šly začátkem devadesátých let debaty, jestli se o mobilu smí psát v literatuře, případně zda je přípustné používat pojmy jako sms. Dost lidí se tehdy přiklánílo k možnosti, že to nelze. Přílišné inovátorství.

Anička: „Tak já jsem se vrátila.“

„Zajdeme na večeři?“

„Já už byla v mé oblíbený číně, ta se rekonstruuje, tak jsem šle ke konkurenci. Dražší – zato mají parádní blikající oltář.“

„Přijedeš teda ke mně?“

„Ráda.“

„Tak za hodinku?“

„Jo, dáme film, nějaký pitínky a půjdeme spát.“

Když se vrátíš do lokálu, Eman pucuje štětkou půllitry a sděluje ti: „Prej jsi dneska vyšúroval své holce koupelnu, jo?“

„Vyšúroval,“ říkáš, „a co?“

„Nemá to dělat spíš ženská?“

„Nevím, proč by to nemoh udělat chlap,“ podotkne dragounským hlasem Denisa. „Vydrhnu jí koupelnu a vedeš, to je u mě formát. U mě seš formát, Hanýsku.“

„U mě ne,“ podotkne Eman.

Tonda tě obejmě kolem ramen silnou zubařskou packou a oznamuje baru: „Tady Honzík je můj nejlepší kamarád! Ale vopravdu kamarád!“

Taky to tak cítím. Přes jeho čacké výpady po lokálech, které často skončí

přesdržkou, přes jeho nápady nakoupit v bazaru náruč kytar a kožichů a rozdat je, přes to, že mi volává z jeho čísla pozdě v noci policie, abych se za něj zaručil nebo aspoň zaplatil, jinak ho budou řešit na okrsku, přes to všechno ho mám rád.

„Honzíku, poslední raketku!“ říká nebezpečně drmolivým hlasem.

„Nemůžu, musím jít.“

„Poslední raketku!“

„Nejde to.“

„Ra-ke-ku!“

„Měj se.“

„Tak di do prdele.“

„Tak jo.“

Při návratu do domu ještě jednou projedeš oznámení: Vážení nájemníci, od pondělí 22. 6. od 11:00...

Pondělí je zítřka – známe to. Dřív jak za týden nezačnou. Hluboková rekonstrukce – co to je? Kam se před tím schovat? Kam utéct, abys mohl pracovat?

Anička ucucává víno, sype z rukávu historky z cesty. Pouštíš jí Fargo, film filmů – ještě ho neviděla. Nicméně za čtvrt hodinky vidíš, jak s hlavou na stranu spokojeně oddechuje. Odoneš ji do postele. Spíte.

Nad ránem se její drobná ruka sune pod peřinou, uchopí tvého janka. Nepotřebuješ přemýšlet, v čem je problém. Žádné vysvětlivky, výmluvy, náznaky zlepšení do příště. Nic takového – prostě impotence. Uvažuješ pln úzkosti, kdy to konečně pochopí a kopne tě do zadku. Nejlepší ženská, jakou jsi kdy potkal.

Sníte rohlík, Anička hodí obloukem mobil do tašky a spěchá na galeje.

Zapínáš počítač – resty, resty, resty.

Ze zvyku klikneš na freevideo.

Mladinkou Japonku dojí chlap s nezúčastněným ksichtem. Z obrovských prsou stříká mléko. Je to silnější než ty – shodíš trenky, sjeď se s nimi. Dívka přivírá oči, vzdychá, vrní.

Ve chvíli, kdy to na tebe přijde, sjeď kamera na detail nalitého prsu. Nedokážeš to zadržet, přestat, počkat, až bude vidět její úhledná tvář. Uniká z tebe energie, zatímco zíráš na bradavku přes celý monitor.

Z domovní chodby se ozve práskání dveří, vrzání, bouchání, hlahol. Přímo za tvými dveřmi hned vzápětí rachot sbíječky. Domem otrásají strašlivé rány. Mrkneš na mobil. Dvaadvacátého, jedenáct nula pět. Právě to začalo.

Automatizace a robotizace
výrobních procesů

www.atrima.cz

ATRIMA spol. s r.o.
Nádražní 41 | 693 01 Hustopeče | CZ
tel.: +420 519 818 300 | fax.: +420 519 818 302

NEW MONTE ROSA HUT, Zermatt (VS)
Bearth & Deplazes Architekten, Studio Monte Rosa, 2009
Foto © Tonatiuh Ambrosetti

Současná alpská architektura – to jsou stavby určené zpravidla pro rekreaci a kulturně-společenské využití nejen místních obyvatel. Společným jmenovatelem – ať už se jedná o novostavby, či rekonstrukce historických domů ve Švýcarsku, Rakousku, Francii, Itálii nebo Slovinsku – je především nadprůměrná estetická kvalita, velký smysl pro kontext dané architektury ke specifické přírodě, původní materiály (dřevo, kámen, beton) a v neposlední řadě tolik opěvovaný, ale zde reálně praktikovaný udržitelný přístup. Nejprogresivnějšími architektky a ateliéry pohybující se po horských pláních s lehkostí kamzíka jsou Peter Zumthor, Mario Botta, Gion Antoni Caminada, Valerio Olgiati, Bearth & Deplazes, EM2N, Gigon+Guyer ad. Snad jednou v hluboké mlze zabloudí i do našich hor a na chvíli je tu pozdrží nějaká místní Annie Wilkesová – fanyynka Misery a kvalitní architektury.

POSTAVENO V HORÁCH

CENTRUM PRO VZDĚLÁVÁNÍ
A VOLNÝ ČAS MOLLENS (Valais)
frundgallina architectes fas sia, Neuchatel
2008–2010
Foto © Milo Keller

V pražské Galerii Jaroslava Fragnera je možné od 8. dubna do 15. května zhlédnout výstavu Constructive Alps a Built in Swiss Mountains.

STARÝ HOSPIC SV. GOTTHARDA
průsmyk Sv. Gottharda
Miller & Maranta Architekten, 2010
Foto © Ruedi Walti

ALPSKÝ KLUB BRIANÇON
REFUGE DE L'AGLE
Atelier 17C, Barraux

TERMINÁL GONDOLA
PRO TROJLANOVOU LANOVKU
Malý Matterhorn, Zermatt
Peak Architekten, 2018
Foto © Bruno Helbling

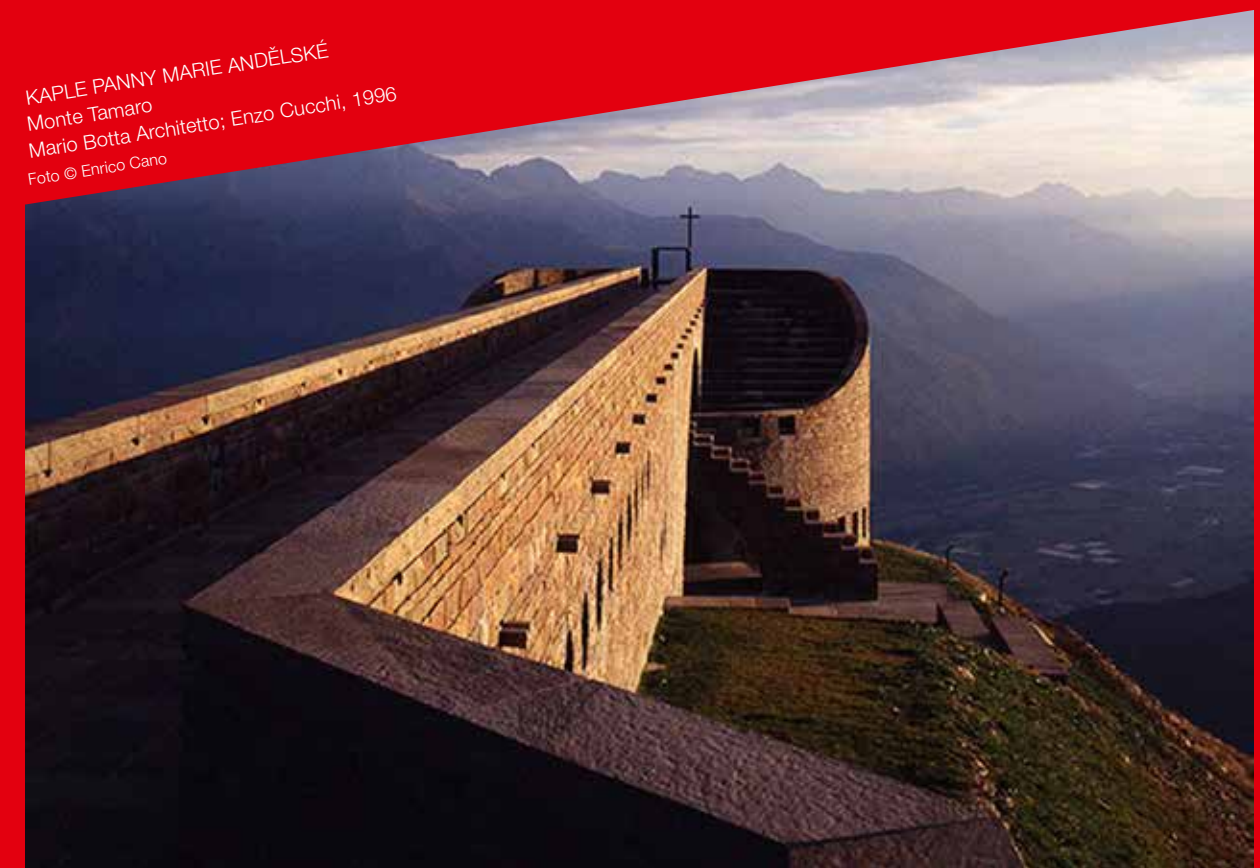
KANCELÁŘSKÁ BUDOVA ILLWERKE ZENTRUM
Montafonské údolí
Architekten Hermann Kaufmann, Schwarzach

HOSPODÁŘSTVÍ S REKREAČNÍM BYDLENÍM CASA RIGA
Comano Terme, Itálie
Stefania Saracino & Franco Tagliabue Architetti, Bolzano
© Davide Comacchini

KAPLE PANNY MARIE ANDĚLSKÉ
Monte Tamaro
Mario Botta Architetto, Enzo Cucchi, 1996
Foto © Enrico Cano

EAST

Podél břehu řeky Sprévy a jen kousek od vlakové stanice Warschauer Strase se táhne nejdelší dochovaná část pozůstatků berlínské zdi, dnes známá jako East Side Gallery. Cestu k ní lemují spousta malých obchůdků a stánků s kebabem a nápoji všeho druhu, stejně tak jako ultra moderní a hip restaurace.

SIDE

GALLERY

E

East Side Gallery je více než kilometr dlouhá a původně ji tvořilo 105 obrazů, které v roce 1990 vytvořili umělci z celého světa. Originální malby a graffiti na východní straně zdi tak přirozeně odrazily politickou změnu a euforii ze znovu nabyté svobody a byly jakousi odměnou za utrpení, kterým si lidé v době, kdy zeď plnila svoji primární funkci, prošli.

S

BERLÍNSKÁ ZĚĎ

- postavená 13. srpna 1961
- padla 9. listopadu 1989
- 165 km dlouhá a 3,5 m vysoká betonová stavba
- elektricky kontrolována na více než 120 km
- měla 302 kontrolních věží
- hlídalo ji přes 250 psů
- podél zdi bylo 20 bunkrů
- hlídalo ji okolo 11000 vojáků
- oficiálně umřelo 136 lidí, když se jí snažilo překročit
- kus původní zdi je dnes třeba na Postupimském náměstí v Berlíně, ale také zdobí záchod v kasinu v Las Vegas

G

Anglický historik umění a filozof Herbert Edward Read řekl, že umělecké dílo nemá co dělat s myšlením, ale s citěním a že je to spíše symbol než přímé konstatování pravdy. East Side Gallery se proto velmi rychle stala mezinárodním symbolem i památkou svobody. V současné době jsou ale dvě třetiny maleb vážně poškozeny erozí, dodatečnými graffiti a vandalismem. Nedávno byl dokonce téměř po celé její délce postaven plot, aby byl zamezen přímý kontakt. Je absurdní i smutné to vidět, jako bychom si přestali vážit svobody, o kterou jsme tak dlouho usilovali.

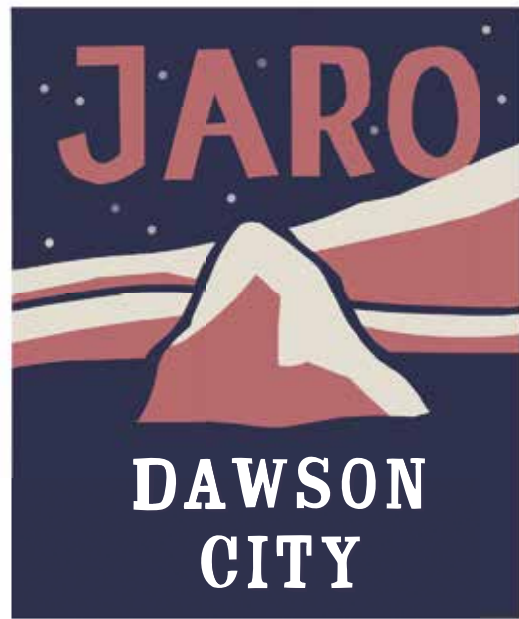
Rodinný pivovar Bernard získal na 26. ročníku Zlaté pivní pečeti dvě ocenění. První místo obsadilo světlé nealkoholické pivo Bernard s čistou hlavou, druhé Bernard světlý ležák. Degustací v Českých Budějovicích se účastnilo rekordních 225 pivovarů ze tří kontinentů, přihlášeno bylo 1110 vzorků.

Loňský rok byl pro Rodinný pivovar BERNARD rekordní, výstav byl přes 302 tisíc hektolitrů nepasterovaného piva a meziroční růst 14,4 procenta. Měsíc s nejvyšším meziročním nárůstem výstavu piva v roce 2015 byl prosinec +6 179 hektolitrů (+27 %) a rekordní měsíční výstav v historii pivovaru byl v červenci – 34 567 hektolitrů. Přesto se svým podílem necelých dvou procent výstavu veškerého piva v České republice zůstává Bernard malým pivovarem.

Skvěle se dařilo exportu, který vzrostl o 20 procent a podíl se na výstavu Rodinného pivovaru Bernard již jednou pětinou. Největším obchodním partnerem je Slovensko s exportem 36,7 tisíce hektolitrů, ostatní státy se podílí 23 tisíce hektolitrů, jde především o Slovinsko, Švédsko, Polsko, Velkou Británii, Rusko, Gruzii, Norsko, ale i Mexiko či Brazílii.

Rodinný pivovar i v letošním roce investuje do výrobní technologie. Vedle robotizace té nejtěžší práce na KEG lince a realizace nového oddělení šrotování sladu nad současnou varnou je to především další navýšení kapacity ležáckého sklepa ze současných 26 400 hektolitrů na aktuálních 31 680. Hlavním důvodem je zachování co největší kvality i při současném růstu objemu. Současně s rozvojem pivovaru dochází i k rozšíření administrativní budovy, včetně laboratoře.

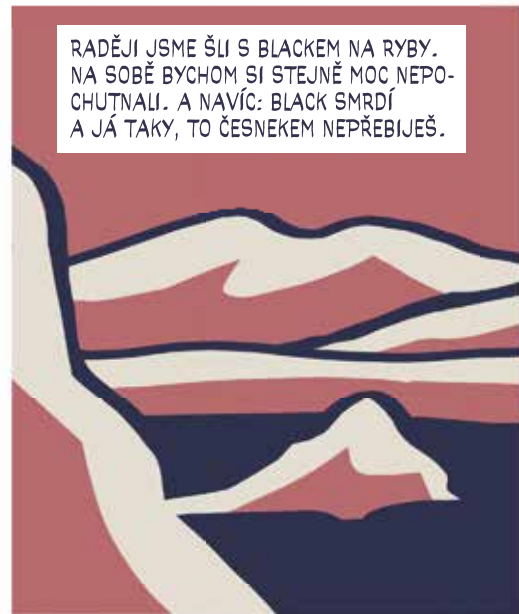
Další český extraligový hokejista dostal Bernardovu cenu Fair play. Josef Hrabal neváhal opravit verdikt rozhodčího, a tak svým férovým přístupem „připravil“ Tíneck o přesilovku.

ZIMA JE U NÁS DLOUHÁ A TEMNÁ. A KDYŽ KONEČNĚ VYSVITNE TROCHU SLUNCE...

...A NA YUKONU ZAČNOU PRASKAT LEDY, MÁME UŽ TAKOVÝ HLAD, ŽE SE MUSÍME DRŽET, ABYCHOM NESEŽRALI JEDEN DRUHÉHO.

RADĚJI JSME ŠLI S BLACKEM NA RYBY. NA SOBĚ BYCHOM SI STEJNĚ MOC NEPOCHUTNALI. A NAVÍC: BLACK SMRDÍ A JÁ TAKY, TO ČESNEKEM NEPŘEBÍJEŠ.

YUKON NA JAŘE JE JAKO KRÁSNA, MLADÁ, DIVOKÁ ŽENSKÁ. ALE TAKY JE TO ŘEKA STEJNĚ NEBEZPEČNÁ.

LETOS JSME ZIMOU TAK ZESLÁBLÍ, ŽE JSME SI ANI NEVŠÍMLI, ŽE SI NÁS YUKON VZAL S SEBOU.

Já mám nejradši kapra.

Kapr je podryba. Já mám rád pstruha.

Někdo řekne, moc kostí, ale to je právě to kouzlo, to obírání.

Jen jednu mi kapra v Bělehradě jeden Maďar zkusel podstrčit. Dodnes chodí o holi.

Dneska bys byl rád i za kapra. Ema by nám ho udělala pěkně na kmíně.

Kmín? To radši chořpnu hladu.

YUKON NÁS DÁL UNÁŠEL. BYLA NÁM ČÍM DÁL VĚTŠÍ ZIMA. A MĚLI JSME ČÍM DÁL VĚTŠÍ HLAD. A NAJEDNOU SE ROZTRHLO NEBE, ZAČALO HRMÍT A MY ZAHLEDLI BOHA.

Zachránáři. Lidi se na nás nevykašlali. Pomoc!

Tady jsme! Tady!!!

BYLA TO ALE JEN PRAVIDELNÁ LINKA DO AMERIKY. NEBO DO RUSKA.

Už nám nikdo nepomůže. Měli bychom se začít modlit.

Ale to já neumím.

Já taky ne.

Myslíš, že někomu budeme chybět? Třeba Emě?

Ne. Oddychne si, že nás má konečně z krku.

A PAK TO PŘIŠLO. V MLZE JSME ZAHLEDLI ESKYMÁCKOU LOŤ SMRTI, KTERÁ U NÁS ODVÁŽÍ MRTVÉ DO HROBŮ V HLOUBI MOŘE.

Jedeš pryč, potvoro! Já ještě nechci umřít.

Tady jsme!

UKÁZALO SE, ŽE TO NENÍ LOŤ SMRTI, ALE ŽE TO JE EMA.

Jako malí kluci.

Jak si nás našla, Emo?

Po čuchu. Mám tady čaj s rumem. Kdo si dá?

Nic jsme nechytili.

Ale já jo. Mám kapra a dva pstruhy.

ZLATÁ EMA.

Kouč musí mít rád lidi

Larisa Francírková | koučka

Vždycky jsem si myslel, že kouč je člověk, který radí sportovcům, co a jak udělat. Třeba ten hokejový jde v dramatickém závěru utkání tak daleko, že říká hráčům, jak se mají rozestavit, každému dá úkol nebo vydá pokyn ke stažení brankáře. Ale existují i jiní koučové, kteří také pomáhají, ale neradí, dokonce ani nesmějí.

Co je to vlastně koučink?

Těch definic je hodně. Já koučink vnímám jako jeden ze způsobů či metod, které pomáhají lidem nalézt pocit štěstí, klidu a spokojenosti. Koučink člověku pomáhá dostat se k sobě samotnému a ke svému potenciálu. A také k tomu, aby se projevoval tak, jak to ve své integritě skutečně cítí.

Když k vám někdo přijde se zájmem o koučink, o co mu zpravidla jde?

Dostávám nejrůznější zakázky. Lidé chtějí řešit většinou pracovní, ale někdy i soukromé problémy. Přicházejí třeba, když cítí, že nejsou v práci šťastní, a nezažívají pocit spokojenosti a naplnění. Nebo když uvažují o změně zaměstnání a nemohou se k ní odhodlat. Tehdy jim pomáhám najít k takovému rozhodnutí energii a sílu. Současně jim v takovéto situaci také pomáhám si ujasnit, co by skutečně dělat chtěli a proč a co potřebují k tomu, aby v práci šťastní byli, a co vše pro to mohou udělat oni sami. Někdy k velkému překvapení klientů zjistíme, že to, co hledají, mohou najít i v práci, kterou dělají právě teď. Při koučování si člověk uvědomí nové skutečnosti, které sám u sebe neviděl. Dalo by se tedy říci, že kouč je osoba, která pomocí otázek drží svému klientovi pomyslné zrcadlo, aby v něm uviděl ze svého nitra to, co pro své rozhodnutí potřebuje, to, co sám u sebe napřímo nevidí a prostřednictvím zrcadla to může spatřit.

Jak koučink probíhá?

Probíhá formou rozhovoru. Na začátku zjišťuji, co klient opravdu potřebuje, kladu otázky, abychom si oba ujasnili, proč přišel, co ho trápí a jaká jsou jeho očekávání. Tím se formuluje zadání či

zakázka pro mne jako kouče a už v tuto chvíli si klient uvědomuje hodně věcí a někdy se stane, že už začíná nacházet i nějaké odpovědi. Je to proces, který klientovi napomáhá spojit se naplno se sebou samým, se svou podstatou, a odtud si jasně definovat své cíle a kroky, které k nim povedou. Současně si klient uvědomuje, co všechno s danou situací souvisí a na koho její řešení bude mít vliv.

Ovšem běžná představa kouče je třeba ten hokejový, který hráčům radí, jak mají hrát...

Hlavní rozdíl oproti „tradičnímu“ sportovnímu trenérovi je v tom, že když ke mně přichází klient s nějakým problémem, který řeší, tak já neznám odpověď. Nevím, co bude výsledkem našich sezení. Tím, jak mu kladu otázky, mu pomáhám odpověď nalézt v něm samém, v jeho nitru. Pomáhám mu ujasnit si to, co on sám potřebuje. Proto nedávám své rady. Sportovní trenér ví a řekne, co se má udělat. Dává rady, nebo dokonce pokyny. Má jasnou představu, jak by měl výsledek vypadat. Já odpověď, na kterou si klient v průběhu koučovacího procesu přichází, předem neznám. I když je zapotřebí zmínit, že i ve sportovní oblasti pracují někteří trenéři formou koučinku, tzn., že například také kladou otázky a zjišťují informace o vnitřním světě svých klientů či svěřenců.

A nemáte někdy chuť poradit?

(smích) Mám. Ze začátku jsem ji mívala obrovskou. Při výcviku na kouče nás ale velmi pečlivě školili, že radu za žádnou cenu dát nesmíme. V tom je právě to kouzlo koučinku, že odpovědi a nejlepší rady má klient v sobě, jen je musí odhalit. Jako začátečník jsem ty tendence měla, měla jsem představu,

že vím, k jaké odpovědi si člověk dojde, a jaké bylo moje překvapení, když nakonec došel k něčemu úplně jinému. Takže jsem se naučila tu konkrétní představu vůbec nemít.

Jací lidé se ucházejí o vaše služby? Manažeři?

Nejčastěji ke mně přicházejí manažeři, ředitelé a majitelé firem. Nicméně pracuji s lidmi na různých pozicích. Některé společnosti se mnou spolupracují v rámci koučinku na všech úrovních. Od vedení firmy až třeba po recepční. Každý tým je pro mě důležitý. Obracují se na mě ale třeba i maminky po mateřské dovolené.

Jestli se víc věnovat kariéře nebo dítěti?

Například. Anebo jakou práci by rády dělaly, když se třeba už nechtějí vrátit k té původní, protože je mateřství změnilo. Popřípadě se najednou na návrat do práce necítí, tolik si nevěří. Takže jim pomáhám obnovit jejich sebedůvěru. Koučink je pro ně podporou, aby mohly po mateřské dovolené zase začít s chutí pracovat.

Jak dlouho se u nás koučink provozuje?

Řekla bych, že je to asi tak deset let, kdy se v České republice začali objevovat první koučové. Já sama se koučinkem zabývám šest let.

Hodně jste váhala, když jste se rozhodovala, jestli opustit klasický pracovní poměr a věnovat se právě koučinku?

Deset let jsem pracovala ve společnosti Renomia v oblasti obchodu, kde jsem si uvědomila, jak silný vliv má můj vnitřní stav a rozpoložení na mě

Zdání klame

řekla pár vět. Bylo v nich několik vulgárních výrazů, které tady nemůžu reprodukovat. To zcela zmrazilo mou chuť konverzovat. Pustil jsem cédéčko. Na mého oblíbeného Stinga reagovala poznámkou: „Co je to za sračku?“

Nepoučil jsem se. O pár měsíců později jsem naložil na pohled sympatického mladíka. Tipoval jsem ho na vysokoškoláka, který jede do Prahy. Jel do Prahy a nebyl to vysokoškolák, ale nezaměstnaný, kterého vyslali rodiče, aby se pokusil najít si místo. Což by nevedlo, jenže z hovoru brzy vyplynulo, že sice jede do Prahy, ale žádné místo hledat nebude. „Bydlím u našich a peníze ze sociálky mi stačí.“ Chvilku

Bývaly doby, kdy u silnic běžně postávali stopaři. A nebylo jich málo. Sám jsem takhle projezdil stovky kilometrů, i když zdaleka ne vždycky byl stop zrovna pohodový. Pamatuju si, že jednou jsem stál u Jičína šest hodin a nebylo to na zapadlé okresce, po které projede jedno auto za hodinu. Naopak rychlostní rekord jsem zaznamenal na cestě z Bratislavy do Brna. Byli jsme tehdy s fakultou v Bratislavě na exkurzi a kus odpoledne jsme strávili v hospodě. Nechal jsme tam fotoaparát, což jsem si uvědomil až u autobusu. Rozlíčený asistent našťvaný, že jsme zmizeli z prohlídky starého města a navíc přišli pozdě, prohlásil, že na mě čekat nebudou.

„Nevadí, vrátím se do Brna stopem,“ řekl jsem a vrátil se do hospody. Foťák byl u číšníka, pak jsem vyrazil na stop. Ještě v centru jsem chytil Brňáka, který navíc bydlel jen kousek od pedagogické fakulty. Když po půlhodině přijel autobus, seděl jsem na lavičce a pozdravil kamarády: „Kde se flákáte? Jdem na pivo, ne...“ Zachmuřený asistent neřekl nic, ale já věděl, že na zápočet u něho se budu muset hodně dobře připravit.

Zažil jsem ještě jeden až neuvěřitelný stop, když jsem jel na pohřeb bývalé spolužačky. Přes sto kilometrů jsem sice jel snad na desetkrát, ale vždycky mi zastavilo hned první auto. Měl jsem tmavý oblek a od několika řidičů jsem slyšel prakticky stejnou větu: „Normálně stopaře neberu, ale když vidím člověka v obleku, říkám si, ten jede na svatbu nebo na pohřeb a určitě spěchá.“

Když jsem si už v relativně zralém věku konečně pořídil auto, když jsem měl náladu, stopaře jsem bral. Jenom musím podotknout, že to až na dvě tři výjimky vůbec nebyla hezká a příjemná děvčata, na která jsem se těšil. Ale v posledních letech jich tak ubylo, že narazit na stopaře je skoro zázrak. Za dva roky jsem vezl tři.

První byla holka. Hned jak jsem ji viděl, tak jsem si radostně pískl. Byla opravdu hezká a měla příjemný úsměv. Těšil jsem se, že mi cesta dobře uběhne. Že se mylím, jsem pochopil brzy. Stačilo, aby ta holka

pečlivě udržovat bezpečné prostředí a dodržovat pravidla, která tam platí. Jedno z nich například je, že lidé v týmu mluví ke mně, odpovídají na mé otázky a nehodnotí to, co řekl kolega.

To může být docela těžké.

Není to vždy úplně snadné, ale jak už jsem řekla, úlohou kouče je udržovat bezpečné prostředí, v kterém se účastníci nezačnou obviňovat nebo zraňovat. A pro kouče, který je nezávislý a je z prostředí mimo firmu, je to o to jednodušší. Otázky jsou kladeny tak, aby každý dokázal prezentovat svůj názor a aby odpovědi mohly být konstruktivní a pomohly zadaný problém řešit. Takže je-li zadáním například zlepšení spolupráce v rámci jednoho týmu, tak každý mluví sám za sebe – já to cítím takhle. Já bych si přál toto. Je pro mě důležité tohle. Někdy mě v našem týmu trápí to a to, a tak bych potřeboval více toho a toho. A dává se to do společného prostoru a můžeme si to pak všichni prohlédnout. Takže si účastníci týmového koučinku navzájem nemůžou začít něco vyčítat. To je hodně důležité. Prohlubuje se tak vzájemná důvěra a respekt.

Když mluvíte s jedním člověkem a navázete dobrý kontakt, tak se otevře, problém v tom týmu může být, že lidé se třeba nechtějí otvírat před spolupracovníky.

Byl byste překvapený. Většinou tam vznikne taková, až bych řekla, posvátná atmosféra, kdy tým má při koučovacím procesu dostatek času, nikdo nebere telefony, všichni jsou plně koncentrováni a odpovídají na otázky, které jsou specifické. A na jednu řečnou nahlas něco, co předtím za rohem někomu jen tak šuškali, protože je na to prostor a touží zůstat v integritě. Mluví všichni. Výsledkem týmového koučinku je výstup za tým, co by jeho členové potřebovali spolu s jasnými akčními kroky, které k dosažení společného cíle povedou. Některé věci si mohou splnit oni sami v týmu, jindy potřebují podporu od firmy. Lidé se při týmovém koučinku navzájem inspiřují, lépe se poznají a někdy jsou i velmi pozitivně překvapeni, protože vidí, že třeba někdo, koho v týmu úplně nemuseli, touží po tom samém jako oni. A dochází tak mimochodem i k vyjasnění některých obtížných situací či vztahů.

Jaké vlastnosti by měl mít dobrý kouč? Co je u něj důležité?

Podle mého názoru je úplně nejdůležitější jeho láska k lidem. Kouč musí mít rád lidi, protože pak jsou s ním klienti rádi. Cítí se dobře a pomáhá jim to se otevřít. Další nezbytnou kvalitou je trpělivost a vnitřní klid, schopnost počkat, až si klient na to, co potřebuje, přijde. Dovolit mu to a podpořit ho v tom. Být trpělivý i sám k sobě. Klást otázky a čekat. Je to o čase a vy nikdy nevíte, kdy se odpověď vynoří. To je vzrušující proces. Protože kladete otázky, klient odpovídá, jako když společně hloubíte studnu a najednou vytryskne pramen. Pramen poznání. Vy ale nikdy netušíte, kdy a jak rychle se to stane.

LARISA FRANCÍRKOVÁ

*1973

Vystudovala politologii a mezinárodní vztahy na Karlově univerzitě. Pracovala jako asistentka poslance a podílela se na založení Nadace Terezy Maxové. Pak se věnovala marketingu a obchodu v české pobočce Nokie a deset let působila v makléřské pojišťovací společnosti Renomia. Šest let se profesionálně zabývá koučinkem.

L. F., březen 2015

ke mně chodili některé věci ujasňovat, i když jsem tuto práci dělala již jako svou profesi a placenou službu. Zjistili, že koučink je dobrý způsob, jak se podívat na problémy, které řeší.

Vraťme se ještě ke klientům, jako jsou majitelé nebo ředitelé firem.

Docela často se stává, že dotyčný, který firmu dlouhodobě a úspěšně vedl, se dostane do bodu, kdy jeho podnik už šlape skvěle, jeho sen se naplnil a teď si najednou potřebuje ujasnit, co dál. Co je pro něj v dané životní fázi důležité a co mu právě v této etapě umožní prožít pocit naplnění a sebe-realizace, a to nejen ve vztahu k firmě, ale i k životu jako takovému. Tam se začínáme bavit o hodně jemných věcech, jako jsou třeba lidské hodnoty. A to je moje nejoblíbenější práce, protože se dostáváme ke smyslu naší existence. Někdy také top manažeři přicházejí třeba v situaci, kdy se dostali do stavu vyhoření a hledají sílu začít znovu smysluplně žít.

Není obtížné některé lidi „dokoučovat“ ke spokojenosti?

Ne každý člověk má dán dostatek odvahy a chuti něco změnit. Někdo má rád jistotu, a i když třeba není úplně šťastný, tak nic měnit nechce. Když už někdo ale na koučink přijde, tak je velká pravděpodobnost, že jeho chuť a otevřenost k novým uvědoměním a následným změnám je velká. Kouč svého klienta pouze doprovází, nemůže ho k něčemu dotlačit.

Stalo se vám někdy, že klient řekl – tak tohle ne, já chci poradit, a práskl za sebou dveřmi?

Nestalo, většina klientů přichází na koučink právě proto, že ví, že odpověď budou hledat sami v sobě. Někdy se samozřejmě projeví i silné emoce, a to jak při individuálních, tak i týmových koučincích, ale nikdo ještě nepráskl dveřmi a neodešel.

A jaký rozdíl je v tom, když pracujete s jednotlivcem a se skupinou?

Je to rozdílné v tom, že najednou je těch vstupů mnohem víc a musíte s velkou bdělostí a velmi

obchodní výsledky. Začala jsem se tímto tématem intenzivně zabývat, různé přístupy sama na sobě testovat a výsledky se dostavily nejen v podobě mého pocitu naplnění, ale i v množství nových obchodů. Následně mě vedení společnosti poprosilo, abych sdílela své zkušenosti s kolegy. Prosby přicházely i od kamarádů, abych jim pomohla s obchodem i v jejich firmě, tak jsem se tomu začala věnovat čím dál tím víc. Byl to takový plynulý přechod. A časem jsem zjistila, že právě koučink je jednou z těch skvělých metod, jak nejen obchodníkům pomoci nalézt hlubší smysl jejich práce. A právě takováto, mnohdy jemná uvědomění mají často dalekosáhlý vliv i na finanční či hmotné výsledky naší práce.

Přece jen – neměla jste strach?

Byl tam strach, ale současně i velká důvěra. Když člověk dělá to, co cítí z hloubi duše, tak se okolnosti seskládají tak, že mu pomáhají. Jak říká Coelho v Alchymistovi – když člověk doopravdy něco chce (a cítí jako své poslání), tak se celý vesmír spojí, aby to mohl uskutečnit.

Když jste začínala, jak jste o sobě dala vědět? Přes kamarády a známé?

Ano. Součástí výcviku, který jsem absolvovala, abych získala mezinárodní certifikaci, je, že musíte mít odkoučovány určitý počet hodin. A k tomu jako začátečník potřebujete dobrovolníky, takže jsem samozřejmě dělala koučink pro kamarády zadarmo a byla jsem šťastná, že mi věnují svůj čas. Někteří mi umožnili, abych naše sezení nahrávala. Nahrávky jsem předávala svému mentorovi, konzultantovi, který viděl, jak se posouvám, jak se rozvíjejí mé dovednosti. Lidé byli spokojeni a i nadále si

Někdo rád fotí na cestách kostely, paláce, zámky nebo hrady, moderní architekturu, jiný upřednostňuje krajinu. Já fotím nejraději lidi. Architekturu i krajinu nejlépe nafotí fotograf, který dobře zná místní poměry, kdy jsou zámek či horská údolí obklopená vysokými štíty nejlépe osvětleny sluncem. Je lepší koupit si kvalitní pohlednici nebo rovnou knížku. A pak stavby vypadají stejně dnes, jako budou vypadat za rok, za dva, za deset, za dvacet let. Pokud je ovšem někdo nezboří, jak to provedli bojovníci Islámského státu v syrské Palmyře. Ale dnes už neexistující Baalův chrám jsem si naštěstí vyfotil. Stejně jako ženu s dítětem, která možná už dneska kvůli válce ani nežije.

Já nejraději fotím lidi, letmé okamžiky, které se už nebudou opakovat, a pokud je člověk nezaznamená, nenávratně zmizí. Focení lidí má jednu nevýhodu. Zatímco kostel neprotestuje, některým lidem se nelíbí, že mají být zvěčněni. Nejvýraznějším způsobem mi to dal najevo ortodoxní židovský chlapec v Jeruzalémě, který po mně začal házet kameny. Fotit je složité i arabské více či méně zahalené ženy, a je to stejné na Blízkém východě jako třeba v Londýně. Hlavně je potřeba dát si velký pozor na manžela. Jednou se mi stalo, že jsem pod jeho přísným dohledem musel fotky vymazat. Přece se s ním nebudu prát.

Někdy má naopak člověk až neuvěřitelné štěstí. Před jeruzalémskou Zdí nářků se v den, kdy jsem si ji šel prohlédnout, konal významný svátek bar micva, při kterém jsou třináctiletí chlapci přijímáni mezi muže. Rozlehlé prostranství bylo zaplněné slavnostně oděnými muži i ženami nejrůznějšího věku a všichni měli foťáky nebo mobily a fotili jako o život. Já, s tradiční čepičkou zakrývající temeno, kterou jsem si přivezl už z domova, jsem chodil mezi nimi a fotografoval bez sebe-menšího problému. Nikdo mi v tom nebránil, zřejmě si všichni mysleli, že jsem nějaký vzdálený strýček z matčiny nebo otcovy strany.

V marockém Marrakéši člověk narazí na jinou ryze arabskou specialitu. Místní, jako třeba prodejci vody v červených uniformách na neobyčejně rušném náměstí Djemaa el Fna, tvrdě vymáhají za každý snímek bakšiš. Jednou jsem zažil až absurdní

situaci. Fotil jsem na zmíněném náměstí kuchaře (kvečeru se místo promění v jednu velkou restauraci pod širým nebem), jak porcuje nevzhledné jehněčí hlavy. Vzápětí se vedle mě vynořil Arab, který s kuchařem evidentně neměl nic společného, přesto si žádal bakšiš. Když jsem odmítl, začal být agresivní, a nejt zrovna kolem policejní hlídka, kterou jsem zavolal, nevím, jak by to dopadlo. V každém případě dotěrný Arab rychle zmizel, protože obtěžování vítaných turistů tu policie netoleruje.

Jsou ovšem i země, kde jsou vůči fotografům lidé vstřícní, někdy až moc, takže začnou mávat nebo se usmívat po vzoru sýr. Takové je to třeba v Havaně, kde navíc ulice se zchátralými paláci a polorozpadlými měšťanskými domy vytvářejí působivou kulisu. Navíc je tu bezpečně. Člověk může bez obav vejít i do zdevastované uličky, do jaké by si například v Marseille vůbec netroufl vstoupit. Kubánci jsou neobyčejně ochotní a nechají se bez protestů vyfotografovat i z neuvěřitelné blízkosti, aniž by dali najevo nelibost, takže vůbec není potřeba používat teleobjektiv. A ještě jedna věc stojí za zmínku – mnohé Kubánky s různou barvou pleti jsou neobyčejně půvabné a na to, jaká v zemi vládne bída, jsou velmi dobře oblečené.

Snad nejideálnější fotografování lidí jsem zažil v malém táboře malajských domorodců na okraji deštného pralesa. Dospělí a hlavně děti se chovali naprosto přirozeně, jako by tam ten malý hlouček turistů, který je okukoval, ani nebyl. Vůbec nás neregistrovali asi proto, že na jednu každodenní odpolední návštěvu organizovanou místní cestovkou už byli zvyklí. Člověk se cítil až trochu trapně, jako by někomu nahlížel do ložnice, ale domorodci za to, že strpěli zájem turistů, dostávali nějaké peníze, takže si mohli trochu přilepšit.

Nejhůře se lidi fotí v Evropě, téměř všichni vypadají obyčejně, pokud pomínu velkoměsta jako Londýn, Paříž nebo Lisabon, kde žije množství přistěhovalců, které jim dává působivý barevný kolorit. Za léta, co cestuju po Evropě, jsem snad pouze v Normandii udělal pěknou fotku milenců na oblázkové pláži a dobré byly i snímky bretaňských rybářů vracejících se z celodenního lovu, ale ty v magazínu vyšly už před lety.

Lidi a lidičky

Svratka

První písemná zmínka o Svratce pochází z roku 1350. Po určitou dobu byla v držení, pak se tu vystřídala řada šlechtických majitelů, z nichž nejznámější jsou Kinští a Thurn-Taxisové. V 19. století dochází k rozvoji průmyslu, vyráběly se tu například zápalky. V roce 1867 byla Svratka povýšena na město. Za první republiky navštívil Svratku pražský nakladatel Bedřich Tuček, který sem přilákal mnoho akademických malířů, a začali sem přijíždět turisté obdivující okolní kopcovitou krajinu. Po druhé světové válce byl dokončen hotel Mánes postavený ve stylu ovlivněném funkcionalismem. To je ovšem jediná zajímavá budova v celém městě, pokud pomíneme několik půvabných chalup na okolních stráních. A lovecký zámek Karlštejn postavený v druhé polovině 18. století Filipem Kinským. Dnes do Svratky především láká v zimě sjezdovka a v létě golfové hřiště.

PACOVSKÉ STROJÍRNY slaví letošní rok 140 let od počátku své výroby, kdy byla v roce 1876 založena v Pacově rodinou Hradeckých mědikovecká a kotlářská dílna. Dílna byla jedním z prvních pilířů strojírenství v regionu na pomezí Českomoravské vrchoviny a jižních Čech. PACOVSKÉ STROJÍRNY dodávají v současné době širokou škálu produktů pro potravinářský, chemický, farmaceutický průmysl a zemědělství do celého světa.

Se společnostmi ZVU STROJÍRNY a DUKLA STROJÍRNY patří PACOVSKÉ STROJÍRNY mezi členské podniky strojírenské divize SAFICHEM GROUP.

Bernard Fest 2016

17.-18. června

pátek 17. 6.

16:00

No Name

18:00

Xindl X

20:00

Horkýže Slíže

22:00

R'n'R Band M. Woodmana

23:45

Mandrage

	duben	květen	červen	na místě
pá+so	490 Kč	590 Kč	690 Kč	790 Kč

Pouze 5 555 vstupenek!

Předprodej vstupenek je zajištěn na značkových prodejnách BERNARD a v síti TICKET PRO. Dvoudenní vstupenky jsou slosovatelné o hodnotné věcné ceny, slosování proběhne během sobotního večera.

Stanové městečko je vzdáleno od místa festivalu 1,5 km v areálu AMK Humpolec Pod Vilémovským lomem, vjezd ze silnice Havlíčkův Brod → Pelhřimov (kemp s občerstvením, WC, hlídaným parkovištěm). Změna programu vyhrazena.

V případě, že se neprodají všechny dvoudenní vstupenky, budou jednodenní vstupenky uvolněny do prodeje na místě.

Aktuální informace na

www.bernardfest.cz

www.facebook.com/Bernard.cz

sobota 18. 6.

10:00

Jaroslav Uhlíř

12:00

The Tap Tap

14:00

Děda Mládek Illegal Band

16:00

Di Derre & Jo Nesbø

18:00

Desmod

20:00

Miro Žbirka

22:00

Wanastowi Vjegy

ohňostroji

23:45

Kyvadlo

